

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 417/2012-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. Mgr. Š. B., Ž., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 2/2012 a jeho uznesením z 21. marca 2012, postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 151/2011 a jeho uznesením z 31. mája 2011 a postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 54/2006 a jeho uznesením z 3. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2012 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základných

práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 2/2012 a jeho uznesením z 21. marca 2012, postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 151/2011 a jeho uznesením z 31. mája 2011 a postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 54/2006 a jeho uznesením z 3. marca 2011.

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka vystupuje „v konaní vedenom pred Okresným súdom... pod spis. zn. 18 C 54/2006 ako žalovaná (v 2. rade, pozn.) vo veci a) určenia absolútnej neplatnosti právneho úkonu a ako vedľajšia účastníčka vo veci b) určenia právnej neúčinnosti právneho úkonu, v oboch prípadoch sa jedná o rovnaký právny úkon“ (t. j. darovaciu zmluvu, pozn.). Sťažovateľka uviedla, že „Žalobcovia ako dôvod podania žaloby uvádzajú, že toho času pred OS v Žiline v konaní vedenom pod spis. zn. 12 C 197/2004 sa domáhajú priznania pohľadávky, ktorá je od počiatku popretá a určením absolútnej neplatnosti a právnej neúčinnosti právneho úkonu sa snažia domôcť jej vymoženiu.

Vzhľadom na skutočnosť, že toho času je pohľadávka popretá, teda sporná, nie je možné ustáliť, či existuje, nie je možné v tomto konaní určiť s právnou istotou opodstatnenosť žaloby a) o určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu – právny záujem žalobcov je otázný a b) o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu – pohľadávka, ktorá je podstatou nárokovania takéhoto určenia je sporná. Z toho dôvodu som navrhla súdu prerušiť konanie až do právoplatného skončenia sporu 12 C 197/2004.“

Žalovaný v 1. rade sa návrhom zo 7. mája 2010 domáhal prerušenia konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 18 C 54/2006 „až do právoplatného skončenia konania vedeného pred OS Žilina pod sp. zn. 12 C 197/2004“, v ktorom „žalobcovia napádajú darovaciu zmluvu (jej absolútnu neplatnosť, pozn.) aj ďalšou žalobou... o neúčinnosti právneho úkonu, ktorú žalobcovia odôvodňujú údajnou pohľadávkou... ktorej zaplatenia sa domáhajú na Okresnom súde... v konaní vedenom pod spis. zn. 12 C 197/2004“.

3. Okresný súd uznesením č. k. 18 C 54/2006-192 z 1. októbra 2010 konanie prerušil. Na základe odvolania navrhovateľov krajský súd uznesením sp. zn. 7 Co 335/2010 zo 16. decembra 2010 prvostupňové uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky doručenú mu 11. novembra 2011, ktorou namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu zo 16. decembra 2010 (bod 3), odmietol ako zjavne neopodstatnenú uznesením sp. zn. III. ÚS 84/2011 z 2. marca 2011 z dôvodov v ňom uvedených.

5. Okresný súd uznesením č. k. 18 C 54/2006-211 z 3. marca 2011 (keďže odporcovia v 1. a 2. rade, t. j. aj sťažovateľka trvali na prerušení konania) ich *„návrh na prerušenie konania až do právoplatného skončenia konania vedeného na okresnom súde... pod sp. zn. 12 C 197/2004“* zamietol. Krajský súd na odvolacie odporcov uznesením sp. zn. 7 Co 151/2011 z 31. mája 2011 rozhodnutie okresného súdu z 3. marca 2011 potvrdil. Dovolanie sťažovateľky zo 14. septembra 2011 proti uzneseniu krajského súdu z 31. mája 2011 najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Cdo 2/2012 z 21. marca 2012 *„podľa § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p.“* odmietol.

6. Sťažovateľka vo vzťahu k prvostupňovému rozhodnutiu namietala nesprávne posúdenie veci (odvolávanie sa súdu *„na judikát Najvyššieho súdu R 44/2011“*, a nie na odporcami sa dovolávajúcej aplikácie *„judikátu Najvyššieho súdu R 4/2008“*). Krajskému súdu, ktorý rozhodnutie okresného súdu *„potvrdil opätovným poukázaním len na prvé rozhodnutie (R 44/2011, pozn.) bez toho, aby sa argumentačne a logicky vysporiadal s existenciou novšieho rozhodnutia toho istého súdu (obe rozhodnutia prijali dovolacie senáty NS SR)“*, sťažovateľka vytýkala najmä nedostatočné odôvodnenie jeho rozhodnutia (*„odvolací súd nereflektoval na obranu neúspešného účastníka...“*). Podľa názoru sťažovateľky právny záver najvyššieho súdu je *„nesprávny, arbitrárny a ústavne neudržateľný“* (keď vylúčil aplikáciu neskoršieho rozhodnutia tohto súdu). Najvyšší súd *„pochybenie odvolacieho súdu... nielen že nenapravil, ale naopak potvrdil a to argumentáciou, ktorá vnáša do rozhodovacej činnosti svojvôľu...“*.

7. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základného práva „na spravodlivé súdne rozhodnutie zakotvené v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 2 ods. 2 Ústavy...“ a práva „v zmysle čl. 6 ods. 1, čl. 13“ dohovoru postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 2/2012 z 21. marca 2012, postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Co 151/2011 z 31. mája 2011 a tiež postupom a uznesením okresného súdu č. k. 18 C 54/2006-211 z 3. marca 2011 (okrem čl. 13 dohovoru). Súčasne navrhla uznesenie najvyššieho súdu z 21. marca 2012 a uznesenie krajského súdu z 31. mája 2011 zrušiť, priznať jej „*finančné zadosťučinenie vo výške 3.000 €*“ a náhradu trov právneho zastúpenia.

8. Ako dôkazový materiál sťažovateľka (okrem iného) predložila návrh na prerušenie konania zo 7. mája 2010, uznesenie okresného súdu č. k. 18 C 54/2006-211 z 3. marca 2011, uznesenie krajského súdu sp. zn. 7 Co 151/2011 z 31. mája 2011, dovolanie zo 14. septembra 2011 a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 2/2012 z 21. marca 2012.

II.

9. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Sťažovateľka sa domáhala toho, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej „*práva na spravodlivé súdne rozhodnutie zakotvené v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48*

ods. 2, čl. 2 ods. 2 Ústavy“ a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru v bode 1 a 7 označenými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu.

11. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05).

13. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (vyjadreným v jeho petite, pozn.) okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

14. Sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie ňou označeného práva uznesením okresného súdu č. k. 18 C 54/2006-211 z 3. marca 2011 a konaním mu predchádzajúcim.

15. Z obsahu sťažnosti (a z k nej pripojených písomností) vyplýva, že sťažovateľka proti predmetnému uzneseniu okresného súdu podala riadny opravný prostriedok – odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 7 Co 151/2011 z 31. mája 2011. Ústavný súd preto nemá právomoc na konanie o tej časti sťažnosti, v ktorej sa namieta porušenie práva sťažovateľky predmetným rozhodnutím okresného súdu.

16. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebolo v jeho právomoci preskúmanie napadnutého uznesenia okresného súdu, pretože na základe podaného odvolania patrilo do právomoci krajského súdu. Z uvedeného dôvodu sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

17. Sťažovateľka sa vo svojej sťažnosti predovšetkým domáhala vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru („základné právo na spravodlivé súdne rozhodnutie“ pozri bod 7) uznesením najvyššieho súdu z 21. marca 2012, ktorým dovolanie sťažovateľky odmietol „podľa s § 218 ods. 1 písm. c) v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p.“, a jemu predchádzajúcim (rozhodnutie okresného súdu z 3. marca 2011 potvrdzujúcim) rozhodnutím krajského súdu z 31. mája 2011 (pozri bod 5).

18. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

19. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je to, aby účastník konania bol v akomkoľvek konaní pred všeobecným súdom úspešný vrátane odvolacieho konania či konania o dovolaní. Z toho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky

tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07). Rovnako ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

20. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

21. Ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku (odvolania či dovolania) uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného odvolania či dovolania vôbec boli naplnené.

22. V tejto súvislosti ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

23. Právo na súdnu ochranu (ako aj právo na spravodlivé súdne konanie) sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené v písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

24. Ústavný súd z tohto hľadiska (body 22 a 23) preskúmal rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 2/2012 z 21. marca 2012, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky. Nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu nemajúci oporu v zákone. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd po uvedení

podstaty odôvodnenia prvostupňového súdu oboznámil rozhodnutie odvolacieho súdu a dovoláciu argumentáciu sťažovateľky:

«Krajský súd... označeným uznesením potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie Okresného súdu Žilina z 3. marca 2011 č. k. 18 C 54/2006 -211, ktorým súd zamietol návrh žalovaných 1/ a 2/ na prerušenie konania z dôvodu nesplnenia podmienok pre takýto postup v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., nakoľko vychádzajúc zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v uznesení zo 16. decembra 2010 sp. zn. 7 Co 335/2010 mal za to, že pre úspešné uplatnenie tzv. odporovacej žaloby podľa § 42a Občianskeho zákonníka nie je potrebné, aby pohľadávka žalobcu, ktorej priznania sa domáha v inom konaní, bola vykonateľná (ktorej majiteľovi svedčí exekučný titul), ale postačuje, aby bola vymáhateľná (ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní). Nevidel preto otázku, riešenú v konaní o zaplatenie pohľadávky žalobcov voči žalovanej 2/ vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12 C 197/2004, ako zásadne významnú pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Plne sa stotožnil s napadnutým prvostupňovým rozhodnutím aj s jeho odôvodnením, na ktoré poukázal. Odvolanie žalovaných 1/ a 2/ nepovažoval za dôvodné a odkázal na svoje predchádzajúce zrušujúce uznesenie, v ktorom vyjadril právny názor, opierajúci sa o judikát Najvyššieho súdu SR R 44/2001, pokračovať ďalej v konaní a vykonávať úkony smerujúce k rozhodnutiu v merite veci bez vyčkania na skončenie konania vedeného pod sp. zn. 12 C 197/2004.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalovaná 2/ (t. j. sťažovateľka, pozn.). Mala za to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Odvolací súd sa totiž v ňom nevysporiadal s obranou žalovaných obsiahnutou v ich odvolaní, v ktorej poukazovali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 61/2008 z 30. júla 2009, ktoré definuje pojem „vymáhateľná pohľadávka“ odlišne od jeho posúdenia odvolacím súdom. Ďalej namietala nevysporiadanie sa s návrhom žalovaných na prerušenie konania v časti o určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu a napokon vytýkala odvolaciemu súdu, že nepripustil voči svojmu potvrdzujúcemu rozhodnutiu dovolanie napriek návrhu účastníkov a tento postup vôbec nezdôvodnil. Vzhľadom na tvrdenú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom žalovaná 2/ žiadala uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný 1/ s dôvodmi obsiahnutými v dovolaní žalovanej 2/ súhlasil a žiadal rozhodnúť v intenciách petitu dovolania.»

Svoje rozhodnutie odôvodnil najvyšší súd takto:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolatel'ka napadla potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie citovaných uznesení. Jeho prípustnosť preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. neprichádza do úvahy.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p.,

dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľky, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O. s. p.

K zamietnutiu návrhu na prerušenie konania ako dôvodu spôsobilému založiť vadu uvedenú v § 237 písm. f/ O. s. p. treba predovšetkým uviesť, že prerušiť konanie postupom podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. je možnosťou (nie povinnosťou) súdu takto rozhodnúť. Toto ustanovenie preto nezakladá procesné právo účastníka konania na vyhovenie takémuto návrhu. Procesným následkom nevyhovenia návrhu je, že súd musí vo veci ďalej konať, t. j. vykonávať všetky úkony smerujúce k prejednávaniu a rozhodnutiu sporu v jeho merite. Jeho zamietnutím bez ďalšieho teda nemôže dôjsť k odňatiu možnosti pred súdom konať. Preskúmania správneho procesného postupu súdu, ako aj správneho jeho skutkových a právnych záverov, sa účastník môže domáhať využitím riadnych ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti rozhodnutiu v merite veci.

Pokiaľ žalovaná 2/ v dovolaní namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že v danej veci sa odvolací súd plne stotožnil s argumentáciou súdu prvého stupňa a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa preto obmedzil len na skonštatovanie správneho dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

V odôvodnení svojho rozhodnutia predtým stručne uviedol rozhodujúci skutkový stav, oboznámil obsah odvolania, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán. Odkázal v ňom na svoje predchádzajúce rozhodnutie, v ktorom vyslovil právny záver opierajúci sa o judikát Najvyššieho súdu SR R 44/2001. Týmto postupom zároveň vylúčil aplikáciu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 61/2008 z 30. júla 2009, na ktoré poukazovali žalovaní 1/, 2/ v odvolaní, čím sa fakticky vysporiadal s ich odvolacou námietkou. Podľa názoru dovolacieho súdu skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky a odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok splňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

Dovolací súd napokon poznamenáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

K námietke dovolateľky, že odvolací súd nepripustil na jej návrh dovolanie voči svojmu potvrdzujúcemu uzneseniu a že sa ani s jej návrhom nijako nevysporiadal, treba uviesť, že oprávnenie vysloviť prípustnosť dovolania proti svojmu rozhodnutiu patrí výlučne odvolaciemu súdu a nezávisí od návrhu účastníka. Ak však účastník konania návrh na vyslovenie prípustnosti dovolania podá, odvolací súd nie je povinný ho akceptovať a nie je ani povinný s týmto procesným návrhom sa v dôvodoch rozhodnutia vysporiadať. Je totiž len na zvážení odvolacieho súdu, či prípustnosť dovolania proti svojmu rozsudku vysloví alebo nie. Ak odvolací súd v potvrdzujúcom rozhodnutí vo výroku nevysloví prípustnosť dovolania, dovolací súd nie je oprávnený skúmať, či inak ide o vec zásadného právneho významu (R 38/1993). Dovolací súd je v tomto smere viazaný názorom odvolacieho súdu, ktorý nevyužil svoje oprávnenie vysloviť prípustnosť dovolania proti svojmu rozhodnutiu, a musí túto skutočnosť akceptovať rovnako ako účastník konania.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 239 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovanej 2/ odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu. “

25. Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného konštatuje, že v dovolacom konaní nedošlo k odňatiu možnosti preskúmavania napadnutého výroku odvolacieho súdu, pretože najvyšší súd postupoval v súlade s normami občianskeho súdneho konania, ak odmietol dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu ako neprípustné a také, ktorým sa sťažovateľke

neodňala možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP]. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odopretie prístupu k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 2/2012 z 21. marca 2012 obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a nejde o arbitrálne rozhodnutie nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

26. Z uvedených skutočností vyplýva, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a možnosťou porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taký vzťah, ktorý by odôvodňoval prijatie sťažnosti na ďalšie konanie po jej predbežnom prerokovaní. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

27. Sťažovateľka ďalej namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 151/2011 a jeho uznesením z 31. mája 2011, ktorým na odvolanie odporcov (t. j. aj sťažovateľky) uznesenie okresného súdu z 3. marca 2011 potvrdil (pozri bod 5). Ústavný súd sa preto v rámci predbežného prerokovania sťažnosti zaoberal aj tvrdením sťažovateľky o porušení označených práv predmetným rozhodnutím krajského súdu.

28. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa

obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

29. Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na spravodlivé súdne konanie stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

30. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

31. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04, I. ÚS 200/2012) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

32. Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

33. Vzhľadom na už uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

34. Sťažovateľka ďalej namietala porušenie základných práv podľa čl. 47 ods. 3 ústavy [všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní (každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi... za podmienok ustanovených zákonom)], čl. 48 ods. 2 ústavy (právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov), čl. 2 ods. 2 ústavy (štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon), ako aj podľa čl. 13 dohovoru (právo na účinné odvolanie) predmetnými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu (pozri body 6 a 7). Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú pre absenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu, ako aj krajského súdu a namietaným porušením označených základných práv (sťažovateľka neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o porušení týchto práv) a tiež z dôvodu právneho záveru ústavného súdu uvedeného v bodoch 26 a 33, pretože konanie súdu súladné so základnými právami podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohlo spôsobiť porušenie týchto ďalších sťažovateľkou označených základných práv. Navyše, sťažovateľka porušenie predmetných článkov ústavy (dohovoru) nenamietala samostatne, ale len ako súčasť porušenia jej základného práva „na spravodlivé súdne rozhodnutie zakotvené v čl. 46 ods. 1... ústavy... čl. 6 ods. 1... dohovoru“ (pozri bod 7 – petit sťažnosti s prihliadnutím aj na bod 13).

35. Ústavný súd napokon uvádza, že z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti musel odmietnuť sťažovateľkinu sťažnosť aj v časti namietajúcej porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy, keďže tento obsahuje základné princípy právneho štátu, vzhľadom na čo „nemôže plniť poslanie priamo aplikovateľného ustanovenia v individuálnych konaniach“ (I. ÚS 8/97, II. ÚS 821/00). K namietanému porušeniu označeného článku ústavy ústavný súd ešte poznamenáva, že predmetné ustanovenie predstavuje všeobecnú zásadu uplatňovania základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy a nemožno ho posudzovať samostatne, bez jeho vzájomného pôsobenia (ako aplikačného pravidla) s konkrétnym základným právom alebo slobodou. Keďže v danom prípade ústavný súd v posudzovanej veci nezistil také porušenie označených práv, ktoré by odôvodňovalo následné uplatnenie ústavnoprávnej ochrany, je potrebné konštatovať, že postupom najvyššieho súdu v konaní

vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 2/2012 a jeho uznesením z 21. marca 2012, ako aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod šp. zn. 7 Co 151/2011 a jeho uznesením z 31. mája 2011 nedošlo k porušeniu uvedeného článku ústavy.

36. Ústavný súd ešte poznamenáva, že ak iný senát najvyššieho súdu má iný právny názor totožný s právnym názorom sťažovateľky, potom ústavnému súdu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak právomoc, ktorá podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je zverená práve najvyššiemu súdu.

37. Ústavný súd v závere poukazuje na svoje rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 84/2011 z 2. marca 2011, ktorým odmietol sťažnosť sťažovateľky proti odvolaciemu rozhodnutiu krajského súdu zo 16. decembra 2010 (pozri body 3 a 4) a ktorým je pri posudzovaní aktuálnej sťažnosti sťažovateľky (bod 1) v predmetnej veci viazaný a pri svojom rozhodovaní naň prihliadol.

38. Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľky ako celku nebol už právny dôvod zaoberať sa jej ostatnými návrhmi uvedenými v petite sťažnosti (bod 7).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2012